

Twierdzielewo

Kościół pod wezwaniem św. Anny. Obecną postać świątynia przybrała w 1905r., kiedy to przemurowano ściany budowli cegłą ceramiczną. Po przebudowach została zachowana forma architektoniczna typowa dla drewnianych świątyń wielkopolskich pochodzących z XVI i XVII w.

Stryszki

W 1944 roku Niemcy zbudowali tu fortyfikacje stanowiące część Trzcielskiej pozycji przesłaniania Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego.

Bunkry były specjalnie umieszczane w miejscach łatwo widocznych z polskiej strony granicy, gdyż ich głównym zadaniem było odstraszenie przeciwnika. Umocnienia powstały w celu powstrzymania ewentualnego ataku z marszu, a tym samym ochronę głównej pozycji Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego, która znajdowała się około 30 kilometrów dalej.

Krobielewo

k krobielewo 1

Szachulcowy kościół z 1807 r. częściowo obmurowany pod koniec XIX w. Kościół pw. *Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny*. Kościół protestancki wzniesiono w roku 1807, w miejscu wcześniejszej kaplicy. Pod koniec XIX w. przemurowano ścianę zachodnią, a bezwieżową budowlę, bez wyodrębnionego architektonicznie prezbiterium, nakryto dachem dwuspadowym. Po II wojnie światowej kościół został poświęcony dla liturgii katolickiej.

Wierzbno

k wierzbno 1

Kościół z XIX w. W 1748 r. zbudowano kościół drewniany, przebudowany w 1909 roku na murowany. Obok znajduje się drewniana dzwonnica z 1920 r.

wers kam gr wierzbno 1

W Wierzbnie znajduje się pałac eklektyczny z połowy XIX w. obok, którego wyrosły potężne lipy o obw. 460 i 470 cm i park krajobrazowy o pow. 13,5 ha z pierwszej połowy XIX w. Przed wojną było tutaj przejście graniczne.

wierzbno stacja pkp 1974 kopia
Wierzbno. Stacja kolejowa (PKP), 1974 r.

Goraj

k goraj 1
Kościół w stylu barokowym z XVIII w. Ceglany, barokowy kościół parafialny pw. św. Trójcy zbudowany został w 1679 roku z fundacji Sebastiana z Kolna Prusimskiego. Po 1888 roku ścianę północną wzmocniono szkarpami. W 1945 roku wnętrze zostało częściowo zniszczone przez stacjonujące tu wojska radzieckie (w kościele urządzono stajnię). Wyposażenie wnętrza pochodzi głównie z początku XVIII wieku. Wewnątrz znajdują się drewniane ołtarze barokowe, a także obrazy: Tryumf Matki Boskiej, św. Anna Samotrzeć. Od południa do bocznego wejścia dobudowana jest kruchta i zakrystia. Obok kościoła metalowa konstrukcja dzwonnicy, zbudowana w 1982 r. Do pożaru do 1945 r. stała w tym miejscu dzwonnica drewniana.

cis goraj 1

Cis pospolity. Najgrubszy wielkopolski okaz o niezwykłym, jak na powoli rosnącego cisa, **obwodzie pnia wynoszącym 300 cm**, rośnie na skraju parku podworskiego w Goraju. Jego wiek ocenia się na ponad 500 lat.

Chełmsko

k chełmsko 1

Kościół z XVII wieku, przebudowany w XIX w. (p.w.św.Kazimierza) – murowany z kamieni polnych, budynek kościoła powstał w 1645 roku. W 1830 r. do tej późnogotyckiej świątyni dostawiono od zachodu murowaną z cegły wieżę. W 1887 roku budynek został gruntownie zmodernizowany w stylu neogotyckim, dodano kaplicę i zakrystię. Kościół reprezentuje typ salowy. Jego partia wschodnia zamknięta jest trójbocznie. Od strony południowej i północnej do świątyni przylegają kaplice boczne.

We wnętrzu znajdują się cztery ołtarze, najstarszy jest późnobarokowy ołtarz główny z pierwszej połowy XVIII wieku. W jego polu centralnym umieszczono płaskorzeźbę prezentującą scenę z życia św. Kazimierza, gdzie polskiego królewicza wyróżniają atrybuty w postaci korony księżęcej i jagiellońskiego orła. Organy pochodzą z 1856 roku.

W tej parafii po dzień dzisiejszy obchodzone są „KAZIUKI” w

dniu patrona kościoła, tj. 4 marca.

Rokitno

k rokitno 1

Sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej, barokowy kościół z 1758 r. z obrazem M.B. Cierpliwie Słuchającej z XVI wieku; Kościół – obecnie -Bazylika Mniejsza; niedaleko na wzgórzu stoi kapliczka polna związana z kultem M.B. Fatimskiej (1671 r.)

Bazylika mniejsza pw. Matki Bożej Rokitniańskiej to budynek barokowy, wnętrze rokokowe, budowany 1740-1762 r. Według projektu królewskiego architekta Karola Marcina Frantza, konsekrowany 1848 r. Przez abpa Leona Przyłuskiego. Prezbiterium: ołtarz wykonany jest z drzewa przez art. Grünewalda z Legnicy w 1760 r. Na centralnym miejscu znajduje się Cudowny Obraz Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej. Namalowany w I poł. XVI w. przez nieznanego artystę, przypuszczalnie ze szkoły niderlandzkiej, drewno lipowe, być może fragment większego obrazu Madonny z Dzieciątkiem. Znakiem szczególnym dzieła jest odsłonięte ucho Madonny, stąd tytuł Obrazu. Pierwotnie w posiadaniu osiadłej na Kujawach rodziny Stawickich. Następny właściciel to Wacław Leszczyński – kanclerz koronny Królestwa Polskiego. Po nim Obraz przejął Jan Opaliński – opat bledzewski, który umieścił go w swojej

rezydencji, później w kościele bledzewskim, a następnie w specjalnie przygotowanym kościele w Rokitnie. Po wnikliwych badaniach w dniu 4.03.1670 r. Obraz uznano za cudowny. Szczególną opieką otaczał Ikonę król Michał Korybut Wiśniowiecki, który sprowadził ją do Warszawy, zabrał na wyprawę pod Lublin w celu stłumienia buntu szlachty. Rycerstwo Polskie pod przewodem Króla modliło się o zwycięstwo mieczem, zaś jak się okazało, tam na polu bitwy doszło do zawarcia pokoju narodowego. Dowodem królewskiej czci i wdzięczności jest umieszczony na Obrazie biały orzeł z napisem „Daj Panie pokój dniom naszym”. Po tym zwycięstwie Boga nad przemocą, Król ofiarował Matce Bożej Koronę królewską, a obraz umieścił w swojej kaplicy na zamku Królewskim w Warszawie. Dnia 24.11.1671r. obraz zostaje przywieziony do Rokitna, i po nocnym czuwaniu w kaplicy polnej uroczyście wniesiony do odnowionego Kościoła. Dnia 15.08.1946 r. w uroczystej procesji przeniesiono Obraz do Gorzowa Wlkp, gdzie nastąpiło oddanie Administracji Gorzowskiej Niepokalanemu Sercu Maryi i ogłoszono Matkę Cierpliwie Słuchającą Patronką Administracji.

Przytoczna

Zabytki i atrakcje – Przytoczna

Zabytki i atrakcje – Przytoczna

Na zdjęciu kościół z 1870 r. w stylu neoromańskim. W prezbiterium mieści się barokowy ołtarz główny oraz obraz Trójcy Świętej z XIX w.

p przytoczna 1

W Przytocznej znajduje się dwór barokowy z II połowy XVIII w., rozbudowany w I połowie XX w. o piętrowe skrzydło. Wokół dworu znajduje się park o powierzchni ok. 10 ha, pierwotnie regularny, powiększony na krajobrazowy na początku XX w.